

KELENFÖLDI EVANGÉLIKUS HÍRLEVÉL

2015. tél
XIX. évfolyam 4. szám

Áldott adventet és karácsonyt
kívánunk
kedves olvasóinknak!

Szeretett gyülekezet!

Alighogy végigböngésztük az őszi *Hírlevelet*, már itt is az újabb szám, hiszen félelmetes gyorsasággal közeledik az advent és a karácsony.

A következő oldalakon néhány képpel és írással felidézünk az elmúlt pár hét gyülekezeti eseményeit – különös tekintettel az igen gazdag gyülekezeti hétvégére – de számos rovatunkkal már előrenézünk és az ünnepre készülünk mi is. Különlegessége ennek a számnak, hogy több, a gyülekezethez valamilyen módon kötődő emberrel „megismerkedhetnek”. *Schulek Matyi bácsi* mellett megszólalnak az idei év konfirmandusai; megtudhatjuk, kik járnak a finn nyelvű istentiszteletre, és megemlékezünk *Csernovics Gáborné, Ica néniről*; kis képeket közlünk *dr. Gockler Lajosné Danhauser Piroska néni*

keze munkáiból: a farkasréti gyülekezeti tagok számára immár nyolc éve ő készíti a karácsonyi üzenetet hordozó ígés lapokat. Nem marad el a *Kitekintő* és az *Ajánló* sem, amelyek – reméljük – gondolatébresztő és kedvcsináló funkciójukat is betöltik!

Az adventi és karácsonyi időszakban előttünk álló programokra nemcsak azért hívjuk fel a figyelmet, hogy azokat jó előre bejegyezzék naptárainkba, hanem azért is, hogy imában hordozzuk azokat. Bárcsak mind egyénileg, mind közösségekben új módon élhetnénk át, mit jelent az, hogy „az Ige testté lett”!

Áldott egyházi új évet kívánunk a szerkesztőbizottság nevében:

BERNHARDT DÓRA,

ECSEDI KLÁRA ÉS GÁNCSS TAMÁS

Tartalom

Hangoló	3	Kitekintő	14
Bódás János: Advent	3	Advent a német egyházban	14
Beszélgetősarok	4–6	Lélekiemelő	16–19
„Egy névtelen boríték...”	4	Szent István köszöntő	16
Montázs	7–12	Közöttünk	16
Búcsúzunk Ica nénitől	7	Ketten a titkok titkáról	18
Láthatatlan színház	8	Ajánló	20
A reformáció kezdetei Budán	8	Gyarmati Fanni: Napló	20
Konfirmandusszemmel	9	Nézegető	21–24
Magyarországi finnek	10	Hírek, események	25
500	12–13	Istentiszteleti rend	29
Miért boldog Szűz Mária?	12	Babits Mihály: Csillag után	30

Bódás János: Ádvent

*Te szörnyű, vajúdó idő,
ne szülj, ne szülj több rémet,
most már örömmel, békességgel
legyen megáldva méhed.*

*Szülj halva minden szenvedélyt,
vad átkot, véres harcot,
fojtsd meg a bűnt, mi valaha
öledben megfogamzott.*

*Elég volt már a gyötrelem,
elég volt már a vérből,*

*napfényre vágyunk a szorongás
fekete erdejéből.*

*Szüless meg bennünk, Tisztaság,
szüless meg bennünk, Béke,
s tedd kezedet a vad világ
lázás ütőérére.*

*Szüless meg bennünk Szeretet
te legszebb lelki virtus,
teremts bennünk új életet,
szüless meg bennünk, Krisztus!*

A múlt század jeles protestáns költője, Bódás János verse akár a 21. század elején is íródhatott volna. Sajnos ugyancsak vajúdó időket élünk napjainkban: pattanásig feszült háborús konfliktusok, fegyverkezés, migránsáradat, nők és asszonyok ezreinek megbecstelenítése, éhező milliók, járványok, természeti katasztrófák, s akkor még nem is szóltunk egyéni éltünk mindennapos küzdelmeiről, harcairól, kudarcairól, próbáiról, bűneiről, gyarlóságairól, gyengeségeiről és kísértéseiről. Ebből a szempontból nem sok minden változott, legfeljebb a minket körbevevő „díszletek”, az ember maga aligha.

Fényre, égető helyett éltető napfényre, útmutatásra, útbaigazításra vágyódunk mindnyájan!

Milyen jó, hogy a keresztyén ember is az időben élhet, s évről-évre újat kezdhet! Ádvent – többek között – ezt hozza el újra meg újra. A koszorú első derengő gyertyafénye ismét jelez valamit. Még nincs itt a vég! Van folytatás, van tovább! Mi több, van új kezdet, s van új remény! S ahogy a tovatűnt egyházi esztendőben végigvezetett és megtartott bennünket Teremtőnk, úgy remélhetjük, mi több hihetjük, hogy nem lesz ez másképp a most következőben sem! *Szüless meg bennünk, Béke, s tedd kezedet a vad világ lázas ütőérére.*

A rideg valósághoz tartozik továbbá az is, hogy vannak, akik már nem lehetnek velünk, közöttünk, mert előrementek. A karácsonyfa alatt üres lesz a helyük, rebegett imáinkban gondolhatunk rájuk. Az érkező Ádventi Király, az első Kará-

csonykor testet öltött Szeretet azonban kinek-kinek életre szóló, örök életre szóló reménységet adhat szívfájdalmára. Ő az, aki egykor így búcsúzott övétől: *Íme, én veletek vagyok minden napon a világ végezetéig* (Mt 28,20).

Újév, keresztyén újév, új kezdet, új lehetőség! *Szüless meg bennünk Szeretet..., teremts bennünk új életet!*

Ezekkel a gondolatokkal kívánok áldott készülődést, ünneplést és új (egyházi) esztendőtt Hírlevelünk minden Olvasójának!

BLÁZY ÁRPÁD

„Egy névtelen boríték, ami megváltoztatta az életemet”

A családi istentisztelet számomra az a lelki közösség, ami rendkívül sokat adott teológusként. Ezeken az alkalmakon mindig zenével, zsoltárolvasással szolgáltam, valamint – és ez legalább olyan fontos – utántöltöttem a bort Matyi bácsi úrvacsorai kelyhébe. Mert amióta családi a családi, Matyi bácsi feladata a bor kiszolgáltatása. Ugyan vele családi istentiszteletek után kevésszer tudtam beszélgetni, de egy interjú alkalmával személyesen látogattam el hozzá, hogy meséljen hivatásról, lelkészségről, és egy névtelenül feladott borítékról, amely megváltoztatta az életét.

– **Milyen út vezetett a lelkészi szolgálathoz az Ön életében?**

– Életem jelentős részét a tanítás határozta meg. 1988 őszén azt az ígéretet kaptuk, hogy a Fasori Evangélikus Gimnáziumot visszaadja a Németh-kormány. Az iskola élére kiszemelt igazgató éppen akkor tartott egy iskoláról szóló előadást, amelyet szeretetvendégség követett. Az alkalom után odaléptem hozzá, és jeleztem, hogy szívesen tanítanék én is a Fasorban. Azt a választ kaptam akkor, hogy én vagyok már a százhuszadik jelentkező a gimnáziumba. Azt éreztem, hogy

esélyem sincs az állásra, hiszen amikor a társaim az 50-es évek végén, 60-as évek elején a doktorátusaikat írták, akkor én a géplakatos szakmunkás vizsgámra készültem, mint az Április 4. Gépgyár segédmunkása (nevet). Le is mondtam a tervemről.

– **Mi történt, hogy röviddel később mégis elkezdett a Fasorban tanítani?**

– Egy fantasztikus dolog történt velem. Egyszer csak feladó nélkül kaptam egy borítékban egy tanári jelentkezési lapot a Fasori Gimnáziumba. Soha sem derült ki, ki küldte, sejtésem sincs. Kitéltöttem, majd kiderült, hogy nem-

csak, hogy nem százhusz ember jelentkezett, hanem épp hogy összejött a tantestület. Nagy örömmel kezdtem tanítani a Fasorban, amit nagyon szerettem és élveztem. Miután a Deák téri Gimnáziumot visszakaptuk, odakerültem. A Fasorban tanultam meg, hogy meg kell bízni az emberekben, és ez nekem – amikor a Deák téri Gimnázium igazgatója lettem – nagyon bejött. Tizenhárom évi igazgatóságom alatt csupán egyetlen tanárt kellett menesztenem, alapelvem mindig a bizalom volt. És ez az életemben mindig nagyon jól működött.

A fasori működésemmel párhuzamosan – '89 őszén – kezdtem a teológiai tanulmányaimat, levelező tagozaton, ami azt jelentette, hogy csak diakónus lelkész lehettem, nem olyan „igazi”. Ezért közölték, hogy nem is lehetek sem teológiai tanár, sem püspök (nevet). Más hátrányt azonban nem jelentett, hiszen keresztelhettem, temethettem, mindent csinálhattam, egyszóval teljes mértékben szolgálhattam. Így vezetett az út a tanárságomtól a lelkész-ségemig.

– A teológiai tanulmányok elkezdésében milyen családi hatások játszottak szerepet?

– Apám lelkész volt, egy időben esperes, nagyon kemény lutheránus, igazi Luther-követő. Németül anyanyelvi szinten beszélt, és angolul is tudott. Ez azért nagyon fontos, mert ebben a lakásban lakott (rámutat egy barátságos

szoba ajtajára), ide jártak hozzá a fiatal teológusok németórára, amelyek legtöbb esetben teológiai disputába csaptak át. Utólag Nagy László és Szabó Lajos mesélték nekem, hogy mennyit tanultak tőle.

– Hogy élte meg a lelkészi mivoltát iskolaigazgatóként?

– Több helyen prédikáltam, de alapvetően mindig a kelenföldi gyülekezethez kötődtem. Ide megszámlálhatatlan családi emlék köt. A gyülekezet megalakulásakor alapító tag volt az apai dédanyám, és az anyai nagyanyám is. Magát a templomot, és az egész komplexumot a nagyapám tervezte. Ez volt talán az első olyan templom Magyarországon, amit ma úgy mondunk: multifunkcionális, ahol a lelkészlakás, az iroda, a gyülekezeti terem egy helyen található meg.

– Amikor belép a templomba, minden bizonnal érez egyfajta bizsergést, igaz?

– Ott eskették a szüleimet, több testvéremet. A családi keresztelőket meg sem tudom számolni. Természetes, hogy a templom és a gyülekezet is nagyon közel áll hozzám. Apám is nagyon szeretett volna kelenföldi lelkész lenni, de hála Istennek nem lett. A negyvenes évek végén ugyanis az éppen megürülő kelenföldi lelkészi státusz miatt írt Ordass püspöknek, de Ordass Kendeh Györgyöt választotta. Azért mondom, hogy hála Istennek, mert ismerjük, hogy milyen nehézségek sújtották

nemcsak a gyülekezetet, hanem az egész országot abban az időben. A templomhoz visszatérve, életem egyik legfontosabb eseménye is itt történt: Szebik Imre püspök úr ennél az oltárnál ordinált. Avatásom után szintén a kelenföldi gyülekezet játszotta a legnagyobb szerepet a lelkészi életemben, hiszen rögtön elég sok munkát kaptam a gyülekezetben.

– Volt olyan alkalom, vagy hely, ami különösen is kedves lett Önnek?

– Különösen megszerettem Farkasréten prédikálni. Mindenki kötődött hozzám, családias volt minden alkalom, amin ott szolgáltam. Ott meg lehetett tenni azt, hogy elmesélek egy sztorit, vagy, hogy kiszólok valakihez a szószékről. Ezt pedig különösképpen is szerettem.

– A sok személyes kötődés közül tudna mondani egy különösen kedveset?

– Benczúr László nagyon meghatározó személy volt számomra. Amikor először hallott, akkor megvárta a kijáratnál és azt mondta: „Te Mátyás, te a szószéken is tanár vagy. Ne akarj papos lenni! Maradj csak tanár ott is!”

És attól kezdve minden alkalommal, amikor prédikáltam, megkeresett az istentisztelet végén. Utána nem telt el úgy alkalom, hogy ne mondott volna néhány mondatot. Nem feltétlenül kritikát, néha kiegészítést, dicséretet, de valamit mindig adott. Később már nagyon rosszul látott, de még akkor is nagy betűkkel leírta levelekben a mondanivalóját, aminek mindig nagyon tudtam örülni. Hiányzott aztán, amikor meghalt.

– És hogyan alakult úgy, hogy Matyi bácsi szívéhez a családi istentisztelet nőtt hozzá Kelenföldön?

– Nem tudom – mosolyog. Még Máté idejében kezdődött az egész. Kért engem, hogy amikor ő osztja az ostyát, én osszam a bort. És ezt ketten csináltuk. Aztán egy idő után jöttek más lelkészek is, de én mindig a bor felelőse maradtam, néha többedmagammal. Az mindig az én kedves feladatomból volt. Rengeteg olyan ember van ott, akiket én kereszteltem és már iskolába járnak. Vagy sokakat születésük óta ismerek, és már mint felnőttek jöttek oda hozzám úrvacsorázni. Kötődött hozzám az a közösség.

HAJDUCH-SZMOLA PATRIK

Búcsúzunk Ica nénitől

Az ősz folyamán újabb kedves testvértől búcsúztunk kelenföldi templomunkban. 2015. augusztus 30-án a mindenható Isten hazaszólitotta megfáradt gyermekét, Csernovics Gábornét, sokunk Ica nénijét. Ezzel a pár sorral most őrá emlékezünk.

Morva Ilonaként látta meg a napvilágot 1927. június 12-én, Dunakeszin. Boldog, idilli környezetben teltek gyermekévei, szerető szülei és három bátyja társaságában. Ifjú korát azonban beárnyékolta legkedvesebb bátyja tragikus halála, akit a második világháborúban veszített el. Óvónőképzőben tanult és közel 40 évig ezt a hivatást gyakorolta. A 60-as évek végén költözött családjával Kelenföldre, akkor kezdett el gyülekezetünkbe járni. 1987-ben Bence Imre lelkész felajánlotta, hogy dolgozzon a gyülekezetben, mint irodavezető, pénztáros.

Lánya elvesztése után árván maradt kis unokájának szüksége volt a törődésre, így az irodai munka mellett több idő maradt az ő nevelésére. Ugyanettől az évtől presbitere is lett a gyülekezetünknek, 2010-től haláláig pedig tiszteletbeli presbiter volt.

Hivatalos nyugdíjba vonulása után sem ért rá pihenni, hiszen a látogató szolgálatot élete utolsó pillanatáig szívvel-lélekkel végezte. Felkarolta, látogatta az özvegyeket, magányosokat, betegeket. Nem egy szükségét

látó, rossz anyagi körülmények között levő gyülekezeti tagnak szerzett szeretetothoni elhelyezést.

Szívén viselte az anyaországon kívül rekedt magyar testvérek sorsát. A Kálvin téri reformátusokkal számtalan esetben ellátogatott Kárpátaljára; rendszeresen támogatta a beregszászi református gyülekezetet, csakúgy, mint az erdélyi testvéreket. Családi kötődése kapcsán rendszeresen részt vett az október 6-i aradi megemlékezéseken (Damjanich János vértanú felesége Csernovics Emília volt).

Csendes, ámde határozott hangon többször szólalt fel a gyülekezet békéje érdekében, hangoztatva, hogy mindannyian egy test tagjai vagyunk és mindannyian ugyanazt a Krisztust kell, hogy tudjuk hirdetni, alkalmas és alkalmatlan időben egyaránt. Drága örökségként ezt is ránk hagyta és csak kérni tudjuk a mi Urunkat, hogy ezzel a lelkiüettel, lelkesedéssel, az egymás és Isten iránti hűséggel ajándékozza meg az itt maradtakat, gyülekezetünket.

BLÁZY ÁRPÁDNÉ

Láthatatlan színház

Életünk során látásunk alapján tájékozódunk leginkább. Észlelésünk több mint 80-85%-a szemünk segítségével történik. Ha megfelelő érzékenységgel és hozzáértéssel ezt rövid időre kizárjuk, világunk és önmagunk tapasztalása mélyebb síkra terelődhet.

Ezt a síkot hozta el közénk őszi gyülekezeti hétvégénken a Jelenlét Műhely Egyesülete. Ha néhány szóval próbálnám kifejezni, valahogy így próbálnám meg leírni: Teljes átadás. Nyugalom és béke. Önmagunkkal és Istennel való találkozás. Érintés és megérintés. Egy hétvége tökéletes elkezdése. Csoda. Valami, amire mindenkinek szüksége van néha, és ami most a legjobbkor jött. Megérintett és magával ragadott.

ITTZÉS ESZTER

A módszer, amelynek lényege a látás érzékszervének ideiglenes kikapcsolása, alternatív színházi műfajként, Láthatatlan Színház néven 1999-2000 körül jelent meg a Budapesti Evangélikus Egyetemi Lelkészségen. A Láthatatlan Színház előadásain a „nézők” „vándorokká” válva, bekötött szemmel élhetnek át olyan hétköznapi vagy kevésbé hétköznapi szituációkat, amelyek látás nélkül egészen szokatlan, különleges élménnyé válhatnak. Gyülekezetünkben idén még egy előadás lesz december 10-én (lásd plakát).

A reformáció kezdetei Budán (1517–1526)

Nagy izgalommal vártuk dr. Csepregi Zoltán professzor előadását. A szeretetvendégség előestéjén azonban szomorú hírt kaptam, a professzor úr belázasodott, kérdésessé vált a másnapi szereplése. De még reménykedtünk, hiszen az utolsó pillanatban is még minden jóra fordulhat. Aztán másnap, szombaton, a déli órákban jött a telefon, hogy mégsem lesz előadás. Igen megriadtam, hogy akkor most hogyan tovább? Hiszen az alkalom

meg van hirdetve, még a szomszédos gyülekezetekből is jelezték részvételi szándékukat...

Szerencsére eszembe jutott, hogy házon belül is meg tudjuk oldani a problémát, hiszen Árpád annak idején igencsak bedolgozta magát a reformáció Budára érkezésének tanulmányozásába, és nem egyszer tartott már erről – különböző helyeken – előadást. Így hosszas rábeszélésre sikerült őt meggyőzőnöm arról, hogy ha már a hétvégét

a reformációnak hirdettük meg, *A reformáció kezdetei Budán (1517–1526)* című prezentációja megfelelő lenne erre az alkalomra. Ezen az estén tehát, ahogy mondani szokták, a kecske is jól lakott, a káposzta is megmaradt, vagyis

mindenki jól járt: a jó hangulatú beszélgetés, teázás, sütizés után a budai evangélikusok sok új információval térhettek haza.

BLÁZY ÁRPÁDNÉ

Karácsony konfirmandusszemmel

A karácsony közeledtével felkerestük konfirmandusainkat, hogy számoljanak be az előttünk álló ünnepekhez fűződő személyes élményeikről és gondolataikról.

– Mit jelent az advent?

Szontágh Ábel: –Az advent várakozást jelent, Jézus születését várjuk. Négy vasárnapot foglal magába, karácsony előtt.

Fejér Ágoston: – Számomra advent a karácsonyra, szentestére, Jézus Krisztus születésére való várakozást és a karácsonyi sütemények illatát jelenti. Mikor eljön, egy kicsit olyan érzésem van, mint január 1-jén, amikor egy új korszak kezdődik.

Lakosa Áron: – Várakozás és készülődés a karácsonyra, amikor mindenki lelkesen várja az év legszentebb keresztény ünnepét.

Harmati Bence: – Advent Jézus születésére való várakozás. Minden adventi vasárnapon a családdal közösen meggyújtunk egy újabb gyertyát az adventi koszorún. Ilyenkor énekelünk és közösen imádkozunk.

– Mit jelent neked a karácsony?

Rákóczy-Kiss Luca: – Számomra a karácsony egy családi ünnep, de nagyon fontos, hogy megemlékezzünk Jézusról. Hiszen ő a mi világosságunk „a karácsonyi gyertyánk fénye”.

Ittész Miklós: – Számomra a karácsony az ünnepet jelenti. Együtt vagyunk a rokonokkal és mindig nagyon várom a karácsonyi vacsorát.

Csorba Lenke: – A karácsony Jézus születésének ünnepe. Ilyenkor a családtagok együtt vannak, együtt mennek templomba, hogy megemlékezzenek Jézus születéséről, énekeljenek karácsonyi énekeket és együtt imádkozzanak.

L. Á.: – A karácsony a szeretet, a család ünnepe. Ilyenkor mindenki együtt van, az emberek meglátogatják szenteste a szeretteiket, az ünnepek jóakaratban telnek.

H. B.: – Jézus értünk megszületett, hogy megváltson mindenkit.

– **Megosztanád velünk egy kedves élményedet?**

F. Á.: – Életem első karácsonyán pont egy hónapos voltam. Ekkor volt egy kicsi karácsonyfánk, amit a szüleim nevelgettek, majd elültettek. Ma ez a kertünk legszebb díszje, időközben három méter magasra nőtt. Remélem, ez az ezüsthéjű még akkor is fog új hajtásokat hozni, amikor én már nagypapa leszek.

I. M.: – Egyszer kiskoromban beteg voltam karácsonykor és otthon maradtam este az apukámmal. Felolvasta nekem a Pánov apót és együtt vártuk a többieket.

Cs. L.: – Ilyenkor az étkezőasztal mindig tele van gyertyákkal, ami nagyon hangulatos.

R-K. L.: – A legszebb emlékem, mikor a húgom, Emma is velünk karácsonyozott. Ekkor kapott először enni rendes almát és ezt már nagyon vártuk.

Sz. Á.: – Nálunk 25-én vagy 26-án a nagyobb család is összegyűlik egy ebédre és utána beszélgetésre, játéokra. Ilyenkor szoktunk karácsonyi énekeket énekelni az unokatestvéreimmel. Talaly már kánonban és két szólamban is tudtunk néhány dalt. Az volt a jó, hogy aztán apukám, nagybátyám, nagymám és a testvérei is beálltak és kész volt az alkalmi kórus. Így már 3-4 szólam is ment. Ez nagyon jó volt, nagyon élveztük.

H. B.: – Számomra minden karácsony kedves emlék, nincs ahhoz fogható érzés, mint amikor együtt ül a család a karácsonyfa alatt és énekelünk.

HARMATI BÉLÁNÉ

Milyenek vagyunk mi, magyarországi finnek?

Pont olyanok, mint a kelenföldiek. Jelen vannak köztünk az idősebb generáció hűségesebb tagjai, evangélikus hagyományait ápoló családok, kisgyermekes fiatal párok, a karácsonyi énekeket csengő hangon fújó kisiskolások, ígét már semmiképp felolvasni nem akaró kamaszok, csendes hivatalnokok és az élet harcaiban megedzett üzletemberek, akik valamiért mégis mind szükségét érzik, hogy ott legyenek, mikor advent nyitányaként meg-

szólal a „Hoosianna”. (Maradandó élmény volt néhány évvel ezelőtt egy tizenöt felsővezetőből álló, meglelt férfitársaság megjelenése, akik céges csapatépítésre érkeztek Budapestre, és advent 1. vasárnapja lévén természetszerűleg utánanézték, hogy hol tehetik meg ezt...)

Egész mások, mint a kelenföldiek. A finnek 74%-a az evangélikus egyház tagja, a 15 éves korosztály 85%-a konfirmál. Felőttkorban ez a kötődés sokak-

nál kevésbé hangsúlyos, de külföldre szakadva a gyülekezet közössége, az anyanyelven ritkán hallott ige, az ismerős énekek és szokások gyakorlása identitáserősítő, kultúramegtartó erővé válik – az istentisztelet közössége nemcsak hitbeli tapasztalás, hanem a távolba szakadt embert egész lényében megszólító „hazaérkezés”.

A finn gyülekezetből többen rendszeresen járnak Kelenföldre vagy más magyar közösségekbe, Tamás-misére, illetve angol nyelvű alkalmakra. Azon-

ban a hitnek is van anyanyelve. Képzelnék csak el a testvérek, milyen lenne, ha egy évben mindössze két alkalommal szólítaná meg őket személyesen az áldás vagy az úrvacsoraosztást kísérő igék –felbecsülhetetlen lehetőség és ajándék ez. (Gáncs Tamás igazgató-lelkészünk egy alkalommal ellátogatott a közösségbe, és a gyülekezet méretét, aktivitását érzékelve javasolta, hogy évente több alkalommal is érdemes lenne istentiszteletet szervezni. Buzdítását azóta is forgatjuk szívünkben.)

Finn nyelvű alkalmak

- » Advent elején és húsvéthétfőn úrvacsorás istentisztelet az 1980-as évek óta, korábban a Budavárban és a Finn Nagykövetségen, 30–50 fő részvételével – **idén 2015. november 28-án, szombaton 18 órakor a kelenföldi tanácsteremben.**
- » Legszebb karácsonyi dalok 2003 óta, 50–80 fő részvételével – **idén 2015. december 13-án, vasárnap 17:30-kor a Finn Nagykövetség rezidenciáján (XI. Kelenhegyi út 16/A), kántorizál Bence Gábor.**
- » Alkalmanként keresztelő, esküvő, konfirmációi előkészítő.

- » Az alkalmak igeszolgálatát évtizedekig Baranyai Tamás domonyi lelkész, egykori finnországi ösztöndíjas látta el, majd a generációváltást követően Joób Máté lett az istentiszteletek gazdája. Időnként finnországi vendéglelkész vagy -teológus is bekapcsolódik a szolgálatba.
- » A zenei szolgálatot a 2009 adventjén alakult Laulujoutsen (Énekes hattyú) énekegyüttes végzi Pap Kinga Marjatta vezetésével. A

Laulujoutsen együttes az egyházi alkalmak mellett rendszeresen szolgál a finn kolónia ünnepein (finn függetlenség napja, május 1., Szent Iván nap, a finn iskola anyák napi és évszázó ünnepei).

- » A kelenföldi svéd nyelvű istentiszteleteket a mindenkori bécsi svéd lelkész tartja.
- » A gyülekezetet inkább fiatalok alkotják, hasonlóan változó létszámmal, mint a finn istentiszteleteken.
- » A svéd istentisztelet után is szokott lenni egy kis összejövétel a tanácsteremben, ami nagyon fontos az ismerkedés és a beszélgetés szempontjából.

Ha a két istentiszteletnek közös nevezőt kellene találnunk, akkor az a magyar gyülekezet szempontjából az, hogy ez a két közösség rövid időre otthonra talál Kelenföldön: idegenként befogadottnak érezheti magát, az otthonról hozott dallamok csendülnek fel az idegen környezetben. Köszönet érte az úton lévők és az otthon Őt megszólítók Istenének, és a kelenföldi gyülekezet nyitott szívű vezetőinek.

PAP KINGA MARJATTA, JOÓB MÁTÉ

A reformáció 500 éves évfordulójához kapcsolódóan új sorozatot indítunk. Az elkövetkező számokban az adott időszak ünnepeihez kapcsolódva ajánlunk egy-egy Luther írást a kedves olvasó figyelmébe. Reméljük, ezzel is segíthetjük az ünnepre való készülődést.

Miért boldog Szűz Mária?

(Luther Márton: Magnificat. In Luther válogatott művei 5. Budapest, 2011, Luther Kiadó, 203-262.)

Dr. Luther Márton: Magnificat, Mária éneke. Szeged, 1989, magánkiadás.)

Luther 1521-ben írta magyarázatát Mária énekéről. Biztos sokan olvasták ezt a művet, támpontot keresve, hogyan lehet/kell viszonyulnunk Mária személyéhez. Mai evangélikus fülünknek talán megdöbbentő az a tisztelet és szeretet, amellyel Luther a „boldog Szűz” felé fordul. Már ezért is nagyon izgalmas olvasmány a Magnificat-kommentár. De ez még kevés

lenne ahhoz, hogy karácsony előtt ezt a könyvet ajánljam az olvasók figyelmébe. Sokkal fontosabbnak tartom azt, amit Luther Istenről tanít a Magnificat sorai alapján.

A zoltár szövege jól ismert. Minden vasárnap elimádkozzuk a vesperán. Ennek nagyon jó oldala, hogy a mondatok beépülhetnek a bensőnkbe, veszélye viszont az, hogy automatizálódik a

szöveg, s azt hisszük, hogy értjük, pedig nem ismerjük fel a mélységeit. Ha végigolvassuk Luther kommentárját, rádöbbenhetünk, mennyi megtartó és megerősítő, vigaszt nyújtó igazság van benne.

Két gondolatot emelnék ki. A választás merőben szubjektív, ezzel is ösztönözni szeretnék mindenkit, hogy vegye kezébe a szöveget, s keresse meg azt, ami megszólítja!

Isten oly hatalmas, hogy nem tud felé nézni, sem maga mellé, mert nincs senki, aki ott lenne. Ő csak lefelé tud tekinteni, így tud minket is, gyarló és bűnös teremtményeit meglátni. Ez adhat reményt mindnyájunknak, hogy hozzánk is odafordul. S ezért az az ember, akinek szívét betölti az Isten utáni sóvárgás, önkéntelenül kiált fel, boldog Szűz Mária, akire Isten rátekintett. „Mert ha Isten valakihez odafordítja a tekintetét, és ránéz, az csupa kegyelem és üdvösség.”

* * *

„Valamit jónak, jogosnak mondani és azt meg is nyerni két különböző dolog. Elégedj meg azzal, hogy igaz az ügyed. Ha nem tudsz neki érvényt szerezni, bízd Istenre. A te kötelességed, hogy hitet tégy mellette. A győzelmet Isten magának tartja fenn. Ha azt akarja, hogy győzz, ő maga cselekszi meg azt, vagy úgy viszi eléd, hogy eszedbe sem jut a magad kezébe venni az ügyet. Oly módon juthatsz így győzelemre, ahogy nem

Isten cselekedetei sokszor emberi szemmel és ésszel nem észlelhetők. Amikor az ember ereje teljében érzi magát, s már látni véli tervei megvalósulását, akkor Isten kipukkasztja az emberi felfuvalkodottságot. De amikor emberi erőnk véget ér, úgy érezzük, elborítanak minket a fenyegető hullámok, akkor tapasztalható meg Isten hatalmas ereje, amibe kapaszkodva, ami által megmenekülhetünk. Luther hitelenségünknek rója fel, hogy félünk igazán kiszolgáltatottnak lenni Isten irgalmának. Mindent megteszünk, illetve sok mindent nem teszünk meg, nehogy a világ szemében kegyvesztettekké váljunk. De így Isten hatalmas tetteit sem tapasztalhatjuk meg.

Oly jó lenne, ha szívünk mélyéből tudnánk Máriával együtt énekelni: Magnificat anima mea...

-IVE-

is gondoltad volna. Ha pedig nem akarja győzelmedet, legyen elég neked az ő irgalma. Elvehetik tőled a jó győzelmét, viszont a jó melletti bizonyágtételt nem vehetik el tőled. Látod, nem Isten ajándékairól kell lemondanunk, hanem a hozzájuk való túlzott ragaszkodásról, hogy szabadon tudjunk szűkölködni vagy bővelkedni bennük úgy, hogy közben egyedül Istenhez ragaszkodunk.”

(Luther: Magnificat)

Advent és karácsony a német egyházban

A Németországi Protestáns Egyház a menekültekkel való törődés mellett készül az adventi időszakra és karácsonyra is. Van egy weboldaluk, ahol különböző, az ünnepet még megfoghatóbbá tévő, másokat is megszólító ötleteket osztanak meg egymással a gyülekezetek. Ezek közül szegezgettünk.

» Osternburgban a karácsonyt megelőző hetekben egy „adventi bőrönd” járja be a várost. Ismeretlenek csöngetnek be otthonokba és azt kérik, az ott lakók egy napra fogadják be Máriát és Józsefet (és a bőröndben velük utazó szamarat) – figurákat egy betlehemből –, akik úton vannak, ráadásul Mária terhességének utolsó napjait tölti. Hálásak, ha egy éjszakára és egy napra szállást kapnak. És hogy mi történik ez alatt a nap alatt? Máriát, Józsefet és a szamarat ki lehet venni a bőröndből, az asztalra tenni, és „beszélgetni” velük (a kofferben egy meleg takaró mellett ötletek is vannak a „beszélgetéshez”). Másnap azután továbbadják a bőröndöt valakinek – egy barátnak, szomszédnak, ismerősnek, és így tovább. Fontos, hogy szentestére Mária és József visszakerüljön a templomba, hiszen nélkük nincs karácsony! A vendégeket nem csak a gyerekek fogad-

ják örömmel - volt, aki megjegyezte, hogy amikor a vándorok tovább mentek, üres lett nélkük a lakás...

» Hildesheimben, csakúgy, mint néhány más városban, adventben kivilágítják a templomot, hogy ilyen módon hívogasson a betérésre és adventi elcsendesedésre.

» Szenteste gyászolók számára szervez istentiszteletet néhány gyülekezet közösen Berlinben. Azoknak, akik a közelmúltban veszítették el valamelyik szerettüket, sokszor nehéz az örvendező ünnepi istentiszteleten vagy betlehemes előadáson részt venni, ugyanakkor ők is vágyakoznak a karácsony üzenete után. Az alkalmat, ha lehet, egy temetői vagy ahhoz közeli kápolnában tartják, és a temetőben kisebb plakáttal és szórólapokkal is felhívják rá a figyelmet.

-BD-

Forrás: https://www.ekd.de/advent_dezember/geistreich_advent.php.

http://www.nwzonline.de/region/stadt-oldenburg/kultur/kofferkrippe-auf-der-suche-nach-herberge_a_20,0,1479999866.html.

Mennyből az angyalok

Zenés adventi sorozat szerdánként 18 órakor
a kelenföldi evangélikus templomban

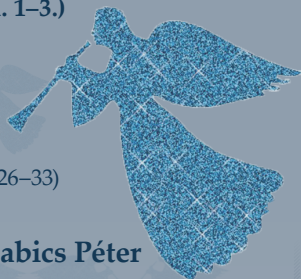
(1114 Budapest, Magyar István u. 1–3.)

December 2. ▪ *Mária angyala* (Lk 1,26–33)

Igét hirdet: **Bedecs Réka**

Trombitán közreműködik: **Babics Péter**

December 9. ▪ *József angyala* (Mt 1,18–25)

Igét hirdet: **Kondorosyné Alexandrova Marianna**

Trombitán közreműködik: **Szalkay Dávid**

December 16. ▪ *Pásztorok angyala* (Lk 2,8–14)

Igét hirdet: **Gombkötő Beáta**

Trombitán közreműködik: **Patonai Ildikó**

.....
Orgonán közreműködik: **Pál Diana**

Liturgus: **Gáncs Tamás**

Adományokat köszönettel fogadunk a gyermekek karácsonya költségeire.

kelenfold.lutheran.hu ▪ facebook.com/kelenfoldi.evangelikusgyulekezet

Kalotaszeg szerte igen nagy hagyománya van a karácsony másnapi Szent István, Szent János köszöntőnek. Az én szülőfalumban karácsony első napjának estéjén, aki csak teheti, részt vesz a helyi színjátszó kör által bemutatott előadáson. Az előadás végeztével a „szírnészek” csapata a nézőkkel együtt elénekli az alábbi éneket, majd a színjátszó kör rangidős tagja elmondja a verset, ezt követi a magyar himnusz. Annak ellenére, hogy ez egy örömteli, boldog este, szem nem marad ilyenkor szárazon. Bállal folytatódik az alkalom, majd hajnalban a legények ellátogatnak István és János nevű ismerőseikhez és az ablakuk alatt eléneklik és elmondják köszöntőiket.

Szent István köszöntő

Eljött az öröm csendes lépéssel,
Szívet ébresztő, boldog érzéssel,
Mert a bölcs pálmát fog örömeiben,
Úszkál a boldogság özönében.

Sugár a boldogság tiszta ege,
Ne bántsa azt a bánat fellege,
Ne érje búbánat, kár és szegyen,
A jó szerencse mindig teveled légyen.

Szent István kívánjuk, hogy boldog légy,
Az Egek Urától sok áldást végy.
Élj számos napokat, hónapokat,
Adjon a Teremtő minden jókat.

Mert Szent István napot várunk,
Régen ezért kelünk, járunk,
Még sincs benne semmi kárunk,
Télben is van nyárunk.

Mert Szent István mi szívünkben,
Találtassék örömünkben,
Vagy nyereségünkre, kötelességünkre.

Dicsérettel Atya Isten,
Szent Fiaddal az egekben,
Örökkön örökké ámen, ámen és úgy
légyen!

BLÁZY MÁRTI

Közöttünk

Hangolás: Hall engem még valaki? Halló! Hallgat engem valaki egyáltalán? Halló! Meghallgat engem még valaki? Halló, emberek! Mikrofonpróba: egy-két-há-négy, most hallatszom? Halló, igen, Te és te, hallasz be-

lőlem valamit? Hallgat még rám valaki is ezen a földön? Halló, halló! (...) Remélem a hallgatás beleegyezést jelent, úgyhogy belekezek...

Felütés: Nem az Óperenciás tengeren is túl, nem ott, ahol a kurta farkú malac

túr, nem, de még csak nem is az Üveghegyen túl, hanem Betlehem valóságos kis istállójában, távol a mesék világtól: megszületett. Nem mintha dicsekedni akarnék, de én láttam mindent. Igaz, engem nem láttak, de éppen ez benne az izgalmas. Igen, ott voltam, amikor testet öltött az Isten. Benne.

1. *ütem:* Ott feküdt. Sírt, mint minden egészséges kisbaba, és fogadta hódolóit (mint minden egészséges kisbaba). Én úgy vettem észre, hogy boldog volt. Nemcsak kisbabaként, kisgyermekként is, hiszen övé volt az Isten országa. Játszotta az életet, az élet játszott vele, olykor békén hagyták egymást, de mindent összevetve: jól kijöttek egymással.

2. *ütem:* Közben, ahogy teltek - az időszámítás egy, majd kétszámjegyű - évei, új játékszabályokat fedezett föl. Újraírta, felülírta, átírta, megírta, összeírta a játékszabályokat. Nem mindet, csak ami fontos. Amin maga az élet múlik. Csak azokat. Mármint felírta. Nem kőtáblára. Nem tízet. Kettőt. Az az egyet. Két részben. Szeretet.

3. *ütem:* Nagyon furcsa leírva: szeretet. Amint leírom, szétolvad, mint a hóember, ha meg akarom szárítani szétázott haját a kandalló melegében. Az a nehézség a szeretettel, mint szóval, hogy az emberi történelem leginkább félreértett fogalmává módosult. Mindenki, aki tudja: felhasználja, kihasználja, elhasználja, másra használ-

ja, vagy éppen nem is használja, csak messziről gúnyolja. Vagy szembeköpi, megkorbácsolja, keresztre feszíti.

4. *ütem:* Pedig én láttam a szeretetet. Létezett. Létezik. Közöttünk. Azt mondta, hogy boldogok, akik sírnak, és akkor én arra gondoltam, bárcsak tudnék még sírni. Azt mondta, hogy boldogok a szelídek, és akkor én arra gondoltam, bárcsak lenne bátorságom szelídek lenni. Igen, láttam őt. Testben, teljes emberi valójában odalépett az emberhez. Farizeushoz és vámszedőhöz, bűnös nőhöz, és még inkább bűnös férfiakhöz. A legkisebbhez, és a legnagyobbak hitt uralkodóhoz. Azokhoz is, akik azt hitték, hisznek, és azokhoz is, akik azt hitték, nem tudnak hinni. Odalépett. Közénk. Odalépett. Közénk. Közöttünk van. Immánuel.

Záróakkord: Mindig is Karácsonyfüggő voltam. Mint örök gyermek, akit szinte senkise láthat sohasem, mindig hittem abban, hogy eljön majd az idő, amikor több Karácsony is lesz egy évben. De évről évre be kell látnom, hogy mint ahogy belőlem, Pumukliból is az a legjobb, ha csak egy van, úgy nem lenne jó, ha a Karácsonyból - valamilyen isteni csoda folytán - több lenne egy évben. De, mint álmodozó manó, reménykedem abban, hogy a tartalom végre, ha hosszú küzdelem árán is, de diadalmaskodik a formán. Merthogy én még mindig hiszek abban, hogy lehet ez a fáradt ünnep is újra friss, és

lehet Karácsony az elveszett, elvesztett Éden, mában is megélhető, újra felfedezett szelete.

Pianissimo: Még suttogva is elmondom magamban, magamnak: boldogok a szelídek, boldogok, akik sírnak. Hátha egyszer én is. Becsukom a szemem. Látok egy csillagot az égen. Kívánok.

Közben hangokat hallok. Énekelnek. Angyalhangszín. Gyermeksírás. De ezek már az én könnyeim.

GÁNCSS TAMÁS

Eredetileg megjelent a Fényforrás c. kötetben: Szabó Lajos (szerk.), Luther Kiadó, 2010.

Ketten a titkok titkáról

„Modern életünk titoknélkülisége a mi nyomorúságunk és szegénységünk. Emberi életünk annyiban értékes amennyiben tisztelettel viseltetik a titokkal szemben. A titkot tisztelve őrzi meg az ember gyermek mivoltát. Azért van a gyermekeknek olyan nyílt csodálkozó tekintetük, mert tudják, hogy titkok veszik körül őket, amelyekkel nem tudnak mit kezdeni.

Még nem tudnak olyan sikeresen a titkok megkerülésével boldogulni, mint mi. A titkot szétzúzzuk, mert érezzük, hogy létünk határához érkeztünk; mivel minden felett rendelkezni akarunk és úrrá akarunk lenni, éppen ez nem megy azonban a titok esetében. Titok nélkül élni azt jelenti, hogy semmit sem tudunk a saját életünk, a másik ember és a világ titkáról. (...)

* * *

„Kik veszik körül a betlehemi jászolt? Nem a történetit, a valóságosat, hanem azt, ami a századok során a képzőművészeti alkotásokban realizálódott?

Titok nélkül él az, aki az élet döntő folyamatait egyáltalán nem látja, sőt letagadja. A fa gyökerei a föld mélyében, a sötétben vannak. Minden, ami fényben van, a föld mélyéből, az elrejtettségéből, a föld anyaöléből származik. Így minden gondolatunk, egész szellemi életünk rejtett titokzatos homályból, mélyből jön ugyanúgy, mint minden élet, épp ezt nem akarjuk tudomásul venni. Nem akarjuk meghallani, hogy a titok a gyökere minden felfoghatónak, nyilvánvalónak és világosnak. Ha pedig meghalljuk, ki akarjuk számítani, meg akarjuk magyarázni és fel akarjuk boncolni. Az eredmény: közben az életet megöljük, s a titkot nem fedjük fel. A titok titok marad. Megközelíthetetlen.”

DIETRICH BONHOEFFER

Valamennyien ismerjük őket: az angyalokat és a csillagot, a barlangot és a barmokat, a pásztorokat és a térdeplő három királyt. S tudjuk azt is: a va-

lóságban némileg másképp történt. A képzelet kikerekítette és átalakította a valóságot.

De épp ez az érdekes: hogy mivel övezte körül a képzelet az evangélium beszámolóját? Mit és kiket állított a karácsonyjéj bölcsője köré? A teljes létet. A teremtő Isten köré a teljes teremtett valóságot. A csillag: a kozmosz küldötte, minden csillag nevében. Az angyalok a láthatatlan erők és szellemek képviselői. A barlang: a föld, amely szívéig megnyílt az Újszülött fogadására. (Vele a föld öle van jelen: melegével és minden terményével.) A barmok: az állatvilág. A szalma: a növény-

világ melengető jelenléte. A pásztorok és a királyok: az egész emberiség.

Ebben a legendás együttesben némán az is benne van – tudatosan vagy öntudatlanul -, hogy Jézus a megtestesüléssel közvetve az egész teremtett világot magára öltötte. Az emberi testtel az egész anyagi világgal való testvéri összefüggést, a test egyetemes súlyát, az anyagnak egyetemes köntösét, amelyet a nehézkedés roppant öltései fognak egybe. Az emberiség ezzel nemcsak tulajdon életét, hanem magát az egész létet is a Kisded vállaira helyezte. Jászolábrázolásával így vall, erről tanúskodik maga az ember.”

PILINSZKY JÁNOS

Időben vagy? – Adventi vásár a nélkülözőkért

Időben vagy?

Elkezdheted a karácsonyi bevásárlást már advent első vasárnapján a hagyományos jótékonyági vásáron! A portékák között lesz sokféle lekvár, rozsmaringos olaj, fali óra, fülbevalók, képeslapok, bakelittálapok. A vásár bevétele a tavalyi évben 190.000 Ft volt, amelyből 80.000-80.000 forintot adtunk át a Fraknó utcai Családsegítő Szolgálat és a Fikisha Kenya

Utcagyerek Misszió támogatására, illetve 30.000 forinttal támogattuk a Kaláka koncertet, amelynek gyülekezetünk adott otthont.

Bízunk benne, hogy idén is hasonlóan jelentős összeggel tudjuk támogatni a kiválasztott szervezeteket. A vásárt 2015. november 29-én, a 10:30-kor

kezdődő főistentisztelet után tartjuk a tanácsteremben, illetve 2015. december 6-án, a 9:30-kor kezdődő családi istentisztelet után a gyülekezeti teremben.

Minden kedves testvérünket szeretettel várjuk!

Legyen más a karácsony!

Ajánló

Radnóti Miklósné Gyarmati Fanni: *Napló I.-II.* • Jaffa Kiadó, Budapest, 2014

„...a teremtés titkai közt éltem...”

Ritka befogadói élmény, amikor az olvasó egészen „belép” a könyv világába, áthalad időn és téren, egy lesz a szereplők közül, akikkel együtt él, s amikor becsukja a könyvet, úgy érzi, valamit magából is ott hagyott.

Ezt a ritka és felkavaró élményt élheti át, aki végigolvassa Radnóti Miklósné Gyarmati Fanni naplóját, amely 1935-től 1946-ig számol be életükről, a házasságkötéstől a fájdalmas bizonyosságig: Radnóti Miklós hivatalos temetéséig. Gyorsírással lejegyzett hétköznapijokban ott van a kor történelmének és szellemi életének minden apróbb-nagyobb eseménye; tudósít például szeretett barátjuk, József Attila haláláról, később temetéséről is (1942. május 5: „...ma temették másodszor József Attilát.”). Napról napra figyelhetjük a háború közeledésének jeleit, majd a szörnyű időszakot, amelynek Radnóti Miklós is áldozata lett.

A napló indulásakor Fanni mindössze huszonhárom éves, s az utolsó bejegyzésekor is csak harmincnégy. E tizenegy év alatt a - kezdetben bosszantóan - rapszodikus, olykor gyermekesen dacos, gyakran panaszkodó, ám nagyon intelligens fruskából fegyelmezett, empatikus, felelősségteljes felnőtt válik, akinek imponáló műveltsége, a szenvedésben nemessé edzett hite és érzelmei

megrendítő szépségükben nyílnak ki az olvasó előtt. Radnóti és feleségét a papköltő Sík Sándor keresztelte meg 1943-ban, miután Gyarmati Fanni hónapokon át látogatta Stadler Frieda (a magyar katolikus leányifjúsági mozgalom megalapítója) hittanóráit. Szívében, lelkében élő Jézusát őrizte; a legsötétebb időkben is hozzá fohászzkodott: „Jézusom, mindent megtehetsz, fogd kézen és ne ereszd el őt [R. M.-t].” (Napló-II./469. o.) Mindaddig reménykedett férje hazatérésében, amíg a maga szemével nem látta meg a holttest maradványait, s így végleg lezárta magában azt a csodálatos életet, amelyet Radnóti Miklóssal együtt élhetett. „Hát az az igazság, hogy voltaképpen nem érdekel semmi más az ő munkáján kívül. Mennyei csodák közt éltem vele, a teremtés titkai közt éltem az ő művészi munkáját figyelve, és poklok fenekére vetettek most.” (II./473. o.) Forrón imádkozott Istenhez, hogy vegye magához: „Uramisten, nemcsak imádkozom azért, de le is írom, és így kérem, határozott, szabad szívvel és akarattal, ha Miklóst elvetted, vedd el engem is nagyon-nagyon gyorsan. Nem akarok itt maradni, nem akarok, nem bírom.” (1945. június 26., 475. o.)

2014. február 15-én hunyt el.

KOROMPAYNÉ SEBESTYÉN NÓRA

A gyülekezeti hétvégén készült képek közül válogattunk:

*A szombat esti egyházzenei hangversenyen a gyülekezet zenei együttese működtek közre.
Nem bánta meg, aki meghallgatta ezeket a gyönyörű műveket!*

A vasárnapi ünnepi istentiszteleten Gáncs Péter elnök-püspök hirdette az igét

A presbitérium ünnepélyes bevonulása

*A vasárnapi istentisztelet keretében került sor Blázy Árpádné Márti köszöntésére
lelkészé szentelésének tizedik évfordulója alkalmából*

*Az istentisztelet után közös ebéden vehettünk részt a tanácssteremben.
Köszönet a sok finomság elkészítőinek!*

Az agapé háziasszonyai

A karácsonyi vásárra készülő kisfisek

Az elkészült csodaszép vásári portékák

Hírek, események

- A felnőtt fiatalok (FIFA) alkalmain a neves svéd filmrendező, Ingmar Bergman *Magány* trilógiájának megtekintésére és megbeszélésére került sor.

- Október 16–18. között, a gyülekezeti hétvégén idén is gazdag program várta a gyülekezet tagjait és az érdeklődőket. Pénteken az Ifiklub keretében a Láthatatlan színház előadása mozgatta meg az "érzőket" (lásd a beszámolót), míg szombat délelőtt Farkasréten Kertész Botond érdekes előadását hallgathattuk meg Reformáció és nemzet témában. Az esti egyházzenei hangversenyt vasárnap ünnepi istentisztelet és közös ebéd követte, a tanácssteremben pedig még egész november végéig megtekinthető Kondor Attila különleges kamarakiállítása, A látható határa.

- Az október 25-i vespera keretében adtunk hálát Istennek Bencze Imréné, Ágnes (gyülekezetünk volt lelkészének özvegye) életéért és szolgálatáért a 80. születésnapja kapcsán.

- November 1-jén, a 9 órás farkasréti **megemlékező istentiszteletünkön** egy-egy szál gyertya meggyújtásával, áldásosztással és imádságban emlékezünk meg a mögöttünk lévő évben elhunyt testvéreinkről.

- Októberben és novemberben gyülekezetünk három meghatározó, hűséges tagjától, **Csillár Istvánné, szül.: Ulip Ella (†92), Veperdi Ernőné, szül.: Káden Magdolna (†87) és dr. Tróznai Tibor (†68)** testvéreinktől kellett földi búcsút vennünk. Emlékük legyen áldott közöttünk! *Boldogok a halottak, akik az Úrban haltak meg!* (Jel 14,13)

- November és december hónapban lelkészeink tartják a Szent Imre Kórház **kórházi áhítatait**. Az alkalmak péntek délután 4 órakor kezdődnek a B épület II. emeletén.

- Ahogyan minden év november harmadik hétvégéjén, idén november 21-én, 17 órakor is összegyűlt a tanácssteremben a „**Kendeh-Botta ifjúság**”. Az alkalmon Gáncs Tamás áhítata után beszélgetés alakult ki a – tervezett – Botta István életéről és szolgálatáról szóló könyvről, annak tartalmáról, Thurnay Béla, a leendő könyv szerkesztőjének koordinálásával. A könyv költségének fedezésére gyűjtés is történt. Másnap a 8-kor és a fél 11-kor kezdődő kelenföldi istentiszteleteken az ifjúság lelkes tagja, Rezessy Miklós hirdette Isten igéjét közöttünk.

- November 28-án, délután 16 órától tartjuk az idei **ádventi kézműves délutánt** gyülekezetünk gyermekeinek.

- Ádvent első vasárnapján (a 10.30-as istentiszteleten) lesz **konfirmandusaink bemutatkozása**, melyen bekapcsolódnak a liturgikus szolgálatba is. A tíz konfirmandus névsora: Berentei Ágnes, Csorba Lenke Márta, Fejér Ágoston, Harmati Bence, Ittész Miklós, Lakosa Áron, Rákóczy-Kiss Luca, Sebő Áron Zsombor, Szontagh Ábel és Tóth András. Hordozzuk őket imádságban!

- November 29-én, vasárnap délután 16 órától **Páros kört** tartunk a gyülekezeti teremben, melyre várjuk a fiatal házasokat, gyermekeikkel együtt.

- **Kerületünk lelkészei, papjai** az új egyházi esztendő első estéjén tartják évkezdő, ádventi találkozájukat gyülekezeti termünkben.

- December 2-án a **Szent Margit Gimnázium** protestáns tanulóinak **lelki napot** tartunk, amelyen Bálint Zoltán és felesége tart előadást missziói szolgálatokról (Zambia, Pápua Újguinea, Kenya).

- December 15-én délután 14 órakor tartjuk a **hajléktalanok karácsonyát** a Fraknó utcában. Ez alkalommal Blázy Árpád fog igehirdetéssel szolgálni.

- Idén is megtartjuk **munkatársi karácsonyunkat** december 16-án 19 órától, amelyen köszönetet mondunk sok-sok önkéntes munkatársunknak az előző évben végzett szolgálatukért.

- December 19-én, 18 órakor az **Inferno Minor Kórus** ad karácsonyi koncertet templomunkban. A belépés ingyenes, adományokat köszönettel veszünk.

- December 20-án, vasárnap a fél 11-kor kezdődő istentiszteleten tartjuk a gyermekek idei **„karácsonyváró”** műsorát.

- A 2015/2016-os tanév első szemeszterében **Kovács Barbara** ötödéves teológus-hallgató **hospitált** gyülekezetünkben. Barbara a hospitáció keretében részt vett különböző gyülekezeti alkalmakon, és december 27-én ő hirdeti az igét közöttünk Kelenföldön a 8 órakor és 10.30-kor kezdődő istentiszteleteken. Legyen Isten áldása az ő életén és szolgálatán!

- Egyházközségünk **hálával köszöni meg Lehoczkné Sári néninek** a gyülekezetben végzett több mint két évtizedes, hűséges könyvelői szolgálatát. 2016. január 1-től **új könyvelő** – **Szarmány Erika** – váltja őt e feladatkörben.

A **Budapest-Kelenföldi Evangélikus Egyházközség** társulata,
az **IKSZKÖR** bemutatja:

Az Árnyék

vágatlan, rendezői változat

tragikomédia két felvonásban

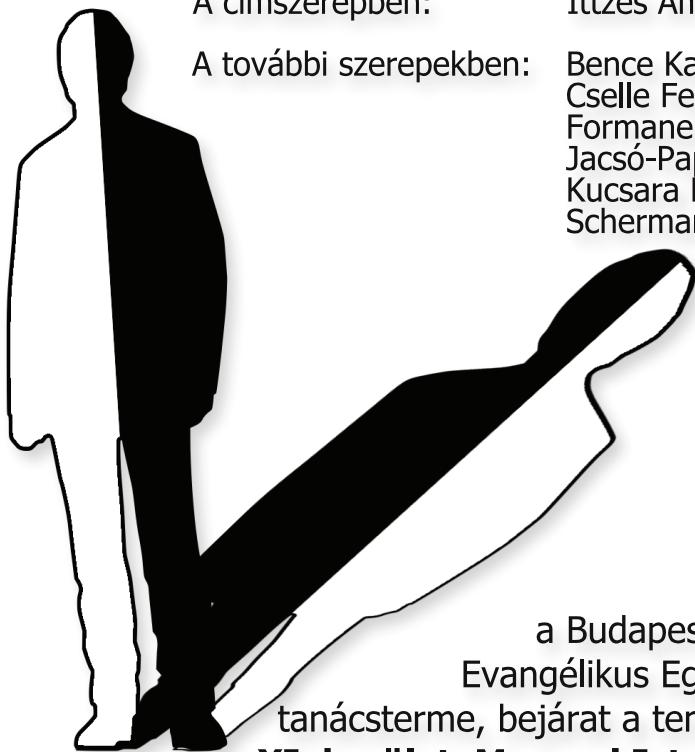
Írta: Jacsó-Papp Dóra és Schermann Sándor

Rendezte: Jacsó-Papp Dóra

Fővilágosító és multimédia-mérnök: Jacsó Gábor

A címszerepben: Ittzés Ambrus

A további szerepekben: Bence Kata,
Cselle Ferenc,
Formanek Péter,
Jacsó-Papp Dóra,
Kucsara Péter és
Schermann Sándor

Helyszín
a Budapest-Kelenföldi
Evangélikus Egyházközség
tanácsterme, bejárat a templom felől:
XI. kerület, Magyar István utca 1.

Időpont: 2015. december 18., 19:00

LÁTHATATLAN SZÍNHÁZ

ÁDVENT CSÖNDJE

Szeretettel hívjuk és várjuk következő előadásunkra:

Kelenföldi Evangélikus Gyülekezet

Boeszkai út 10., bejárat a Magyarai István u. felől

2015. december 10. 18.30-20.00

A MŰFAJRÓL

A Láthatatlan Színház egy lelki zarándokút, amely a látás érzékszervének ideiglenes kikapcsolásán alapszik. Ezen az úton bekötött szemmel élhetünk át olyan helyzeteket, amelyek mélyíthetik hitünket és spiritualitásunkat.

A Láthatatlan Színház színészei a révészek. Az előadások során ők vezetik és segítik a bekötött szemű nézőket, a vándorokat, akik saját képzeletük által emelt díszletek között járják végig ezt a belső utat. Mivel mindenkit személyesen kísérünk, ezért előzetes időpont egyeztetésre kérjük vendégeinket az alábbi e-mail címen:

gancstamas@gmail.com

Miután a vándor megérkezik a helyszínre, néhány perces ráhangolódást biztosítunk az előadásra. Ezután következik a vándorút. Annak befejeztével lehetőséget biztosítunk a meghitt hangulat lecsengetésére, és az utolsó vándor kijövele után pedig egy közös revész-vándor élménymegosztásra kerül sor, amelyre visszavárjuk kedves vendégeinket.

Amennyiben bővebben szeretne tájékozódni a műfajról, keresse fel honlapunkat:

www.jelenletmuhely.hu

VÁRJUK SZERETETTEL!

A kelenföldi evangélikus gyülekezet istentiszteleti rendje

2015. november 29. – 2016. január 6.

„Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét.”. (Jn 1,14)

November 29., advent 1. vasárnapja

8 óra úrv.	Gáncs Tamás
9 óra (Farkasrét)	Blázy Árpád
10.30 óra úrv. (zenés)	Gáncs Tamás
18 óra (vespera)	Missura Tibor

December 6., advent 2. vasárnapja

8 óra úrv.	Blázy Árpádné
9 óra (Farkasrét)	Blázy Árpád
9.30 óra úrv.(családi)	Gáncs Tamás
10.30 óra úrv.	Blázy Árpádné
18 óra (vespera)	Missura Tibor

December 13., advent 3. vasárnapja

8.00 úrv.	Blázy Árpád
9 óra (Farkasrét)	Rezessy Miklós
10.30 óra úrv. (zenés)	Blázy Árpád
18 óra (vespera)	Rezessy Miklós

December 20., advent 4. vasárnapja

8 óra úrv.	Blázy Árpádné
9 óra (Farkasrét)	Gáncs Tamás
10.30 óra úrv.	Blázy Árpádné
18 óra (vespera)	Gáncs Tamás

December 24., karácsony este

14.30 óra (Farkasrét)	Blázy Árpádné
16 óra úrv.	Gáncs Tamás

December 25., karácsony ünnepe

8 óra úrv.	Blázy Árpádné
9 óra (Farkasrét) úrv.	Blázy Árpád
10.30 óra (gyermek)	Gáncs Tamás
10.30 óra úrv. (zenés)	Blázy Árpádné
18 óra	Blázy Árpád

December 26., karácsony 2. napja

8 óra úrv.	Blázy Árpád
9 óra (Farkasrét) úrv.	Blázy Árpádné
10.30 óra úrv. (örömmzene)	Blázy Árpád

December 27., karácsony ünnepe u.

1. vasárnap

8 óra úrv.	Kovács Barbara (lit.: Gáncs Tamás)
9 óra (Farkasrét) úrv.	Missura Tibor
10.30 óra úrv.	Kovács Barbara (lit.: Gáncs Tamás)
18 óra	Missura Tibor

December 31., óév este

16.30 óra (Farkasrét)	Blázy Árpád
18 óra	Blázy Árpád

Január 1., újév

8 óra úrv.	Gáncs Tamás
9 óra (Farkasrét) úrv.	Blázy Árpádné
10.30 óra úrv.	Gáncs Tamás
18 óra	Blázy Árpádné

Január 3., karácsony ünnepe u.

2. vasárnap

8 óra úrv.	Blázy Árpád
9 óra (Farkasrét)	Blázy Árpádné
9.30 óra úrv. (családi)	Gáncs Tamás
10.30 óra úrv.	Blázy Árpád
18 óra	Bedecs Réka

Január 6., vízkereszt ünnepe

10.30 óra úrv.	Blázy Árpád
18 óra (vespera)	Blázy Árpád

Farkasrét: XI. Németvölgyi út 138.

Babits Mihály: Csillag után

Ülök életunt szobámban,
hideg teát kavarok...
Körülöttem fájás-félés
ködhálója kavarog.
Kikelek tikkadt helyemből,
kinyitom az ablakot
s megpillantok odakint egy
igéretes csillagot.
Ó ha most mindent itthagynék,
mennék a csillag után,
mint rég a három királyok
betlehemi éjszakán!
Gépkocsin, vagy teveháton -
olyan mindegy, hogy hogyan!
Aranyat, tömjént és mirrhát
vinnék, vinnék boldogan.
Mennék száz országon át, míg
utamat szelné a vám.

„Aranyad tilos kivinni!”
szólna ott a vámos rám.
„Tömjened meg, ami csak van,
az mind kell, az itteni
hazai hatalmak fényét
méltón dicsőíteni.”
Százszor megállítanának, -
örülnék, ha átcsuszom:
arany nélkül, tömjén nélkül
élnék hozzád, Jézusom!
Jaj és mire odaérnék,
hova a csillag vezet,
te már függnél a kereszten
és a lábad csupa seb,
s ahelyett hogy bölcsőd köré
szórjak tömjént, aranyat,
megmaradt szegény mirrhámmal
keserűszagu mirrhámmal
kenném véres lábadat.

Hivatali rend

Lelkészi hivatal: 1114 Budapest, Bocskai út 10.

Hétfő–péntek 9–13 óra,

Szerda 17–19 óra

Lelkészek beosztása:

Gáncs Tamás: szerda 17–19 óra, péntek 10–12 óra

Blázy Árpád: kedd 10-12 óra, szerda 10-12 óra

Blázy Árpádné: hétfő 10–12 óra,

csütörtök 10–12 óra

Szeretetszolgálat: 1115 Budapest, Fraknó u. 32.

Kedd 14–17 óra között

Telefonszámok

Lelkészi hivatal.....	1/361-2159
Gáncs Tamás igazgató lelkész.....	20/824-3703
Blázy Árpád parókus lelkész.....	20/824-2907; 1/385-0244
Blázy Árpádné másodlelkész.....	20/391-3711 (flottás)
Gombkötő Beáta hitoktató	20/824-8072
Kondorosyné Alexandrova Marianna hitoktató	20/431-2632
Bence Gábor kántor, karnagy	20/824-4524
Pál Diana kántor.....	a lelkészi hivatalon keresztül
Sutyinszki Katalin egyházfi.....	20/824-2125

KELENFÖLDI EVANGÉLIKUS HÍRLEVÉL

A Budapest-Kelenföldi Evangélikus Egyházközösség
ingyenes lapja

1114 Budapest, Bocskai út 10., kelenfold@lutheran.hu, <http://kelenfold.lutheran.hu>

Fent vagyunk a Facebookon: Kelenföldi Evangélikus Gyülekezet

Szerkesztőség: Bedecs Réka, Bernhardt Dóra, Blázy Árpád, Blázy Árpádné, Gáncs Tamás, Harmati Béláné, Ittész-Venásch Eszter, Szabó Kinga

Szerkesztőségi ügyekben kereshető: Bernhardt Dóra (dorabe3@gmail.com)

Megjelent 500 példányban. Egy példány előállítási költsége 80 forint. A lap készítéséhez adományokat elfogadunk, melyeket a templomi perselybe kérünk betenni.

Felelős kiadó: Szepesfalvy Ákos. Nyomdai előkészítés: Ecsedi Klára

Nyomdai kivitelezés: Vareg Produkció (www.vareg.hu). Felelős vezető: Egyed Márton

Megjelent gyülekezetünk 2016-os falinaptára!

Az A3-as,
igényes kivitelű
kiadványt
Lasztóczy Péter
művészfotói
díszítik.

„Ahogyan az anya vigasztalja fiát, úgy vigasztallak én titeket.”
(Ezs 66,13)

2016
Kelenföldön

Kapható a templomi karácsonyi vásárrban
és az iratterjesztésben, ára 990 forint.